

Flytande sjömärken

Nedanstående är en sammanfattning, ett utdrag, från "Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om utmärkning till sjöss med säkerhetsanordningar" TSFS 2017:66. Informationen gäller svenskt vatten. För ytterligare information, se TSFS 2017:66.

Flytande sjömärken används för att utmärka sidobegränsningen av farleder, naturliga och andra hinder såsom friliggande grund och vrak, andra områden eller förhållanden av betydelse för navigeringen samt nya hinder.

Flytande sjömärken indelas i:

- Lateral (sido) märken
- Kardinal (väderstrecks) märken
- Punktmärken
- Mittledsmärken
- Specialmärken
- Nya hinder

och karaktäriseras av en eller fler av nedanstående faktorer:

- Dess färg
- Dess form
- Dess topptecken
- Färgen och karaktären hos dess ljus

Figur 1: Exempel på flytande sjömärken från Rotationsplast AB. Kundenpassat specialmärke.

Lateral (sido) utmärkning

Lateralmärken används för att utmärka sidobegränsningen av farleder. Dessa sjömärken utsätts efter utmärkningens fastställda huvudriktning.

Lateralmärken kännetecknas av:

Tabell 1. Babordsmärke (märke som visar babords sida av utmärkningens fastställda huvudriktning)

Egenskap	Utseende
Färg	Röd
Form	Platt topp
Topptecken	En röd cylinder
Ljus, (om påsatt)	Röd av valfri karaktär
Reflex	En röd reflex i övre delen av märket

Tabell 2. Styrbordsmärke (märke som visar styrbords sida av utmärkningens fastställda huvudriktning)

Egenskap	Utseende
Färg	Grön
Form	Konisk, spetsig, topp
Topptecken	En grön kon med spetsen uppåt
Ljus, (om påsatt)	Grön av valfri karaktär
Reflex	En grön reflex i övre delen av märket

Om form och färg på lateralmärken inte säkert anger om det är ett babords- eller styrbordsmärke med beaktning av nedisning, ljus eller siktförhållanden, ska den utrustas med topptecken.

Kardinal (väderstrecks) utmärkning

Kardinalmärke namnges efter den kvadrant (nord, ost, syd eller väst) i vilken det är placerat i förhållande till grundet eller hindret. Märket ska passeras i samma väderstreck som namnet anger. Ett kardinalmärke kan utmärka en farledsförgröning.

Kardinalmärken kännetecknas av:

Tabell 3. Nordmärke (passage norr om märket)

Egenskap	Utseende
Färg	Svart över gul
Topptecken	Två svarta koner, den ena ovanför den andra, med spetsarna uppåt
Ljus, (om påsatt)	Vitt
Karaktär	VQ, Q
Reflex	En blå reflex på det svarta fältet och en gul reflex på det gula fältet.

Tabell 4. Ostmärke (passage ost om märket)

Egenskap	Utseende
Färg	Svart med ett brett gult band
Topptecken	Två svarta koner, den ena ovanför den andra, med bas mot bas
Ljus, (om påsatt)	Vitt
Karaktär	VQ(3) 5s, Q(3) 10s
Reflex	Två blå reflexer på det övre svarta fältet

Tabell 5. Sydmärke (passage syd om märket)

Egenskap	Utseende
Färg	Gul över svart
Topptecken	Två svarta koner, den ena ovanför den andra, med spetsarna nedåt
Ljus, (om påsatt)	Vitt
Karaktär	VQ(6)+LF1 10s, Q(6)+LF1 15s
Reflex	En gul reflex på det gula fältet och en blå reflex på det svarta fältet

Tabell 6. Västmärke (passage väst om märket)

Egenskap	Utseende
Färg	Gul med ett brett svart band
Topptecken	Två svarta koner, den ena ovanför den andra, med spets mot spets
Ljus, (om påsatt)	Vitt
Karaktär	VQ(9) 10s, Q(9) 15s
Reflex	Två gula reflexer på det övre gula fältet

Punktmärken

Punktmärke är förankrat på hinder av begränsad omfattning kring vilket det finns fritt vatten.

Punktmärken kännetecknas av:

Tabell 7. Punktmärke

Egenskap	Utseende
Färg	Svarta och röda horisontella fält
Topptecken	Två svarta klot, den ena över den andra
Ljus	Vitt
Karaktär	VFI(2) 5s eller FI(2) 10s
Reflex	En blå reflex på det övre svarta fältet och en röd reflex på det övre röda fältet

Mittledsmärken

Mittledsmärke visar att det finns fritt vatten på alla sidor runt märket och används som mittmarkering i en farled för att utmärka en angöring m.m.

Mittledsmärken kännetecknas av:

Tabell 8. Mittledsmärke

Egenskap	Utseende
Färg	Röda och vita vertikala fält
Topptecken	Ett rött klot
Ljus	Vitt
Karaktär	Iso, Oc, LF1 10s eller morsekoden "A"
Reflex	Minst en reflex av vardera röd och vit på den övre delen av märket anordnande vertikalt eller horisontellt

Specialmärken

Specialmärke är i första hand inte avsett för navigering utan anger t.ex. en kabel, en rörledning, ett mätinstrument eller ett restriktionsområde.

Specialmärken kännetecknas av:

Tabell 9. Punktmärke

Egenskap	Utseende
Färg	Gul
Topptecken	Gult X (kryss)
Ljus	Gult
Karaktär	Valfri som inte kan förväxlas med övriga flytande utmärkning
Reflex	Gult reflekterande topptecken (X) eller en gul reflex på övre delen av märket

Nya hinder

Nya farliga hinder såsom vrak och sandbankar märks snarast ut med den speciella blå-gula "vrakbojen" (Emergency Wreck Marking Buoy, EWMB) och/eller med gängse lateral-, kardinal- eller punkt-märken.

Vid behov kan minst en av de utlagda bojarna eller prickarna dubbleras med ett märke med identisk typ och karaktär. Denna utmärkning ligger kvar tills hindret gjorts tillräckligt känt genom Ufs (NtM) samt eventuell permanent utmärkning etablerats.

Vrakbojen kan vara försedd med Racon som visar morsebokstav "D" och/eller en AIS-transponder.

Emergency Wreck Marking Buoy, EWMB kännetecknas av:

Tabell 10. Nya hinder

Egenskap	Utseende
Färg	Blå och gul i 4-8 vertikala fält
Typ	Valfri typ men formen får inte medföra att märket förväxlas med flytande utmärkning för navigering
Topptecken	Gult stående kors
Ljus	Omväxlande blått och gult sken
Karaktär	A1 Oc Bu Y 3s
Reflex	Gula respektive blå reflexer anordnade vertikalt på hela märket